Beach Center Aile Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beach Center Aile Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17333

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Beach Center Aile Ya?am Kalitesi Ölçe?i (BCAYKÖ), ailelerin ya?am kalitesini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? uluslararas? bir arac?n **Türkçe uyarlama** çal??mas?d?r. BCAYKÖ, özellikle engelli bireylere sahip ailelerin ya?am kalitesini be? temel alt boyutta de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Bu ölçe?in Türkiye'de kullan?m? için geçerlik ve güvenirlik çal??malar? Bekir Fatih Meral ve Ali Cavkaytar taraf?ndan yap?lm??t?r. Ölçek, ailelerin kendilerini alg?lad?klar? yeterlilik ve destek düzeylerini belirleyerek, psikolojik hizmet planlamas?na ve müdahale programlar?n?n etkinli?inin ölçülmesine önemli katk?lar sa?lamaktad?r.

Ölçek, toplam 25 maddeden olu?makta olup, 6 dereceli bir Likert tipi derecelendirme sistemi kullanmaktad?r. Yap?lan psikometrik analizler, ölçe?in Türkçe formunun yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir (Cronbach Alfa katsay?s? .92). BCAYKÖ, aile etkile?imi, ebeveynlik, duygusal yeterlik, fiziksel/finansal/materyal yeterli?i ve yetersizli?e ili?kin destek gibi kritik alanlarda aile fonksiyonlar?n? kapsaml? bir ?ekilde incelemektedir.

Anahtar Kelimeler

Aile Ya?am Kalitesi, BCAYKÖ, psikometrik özellikler, uyarlama, **geçerlik**, güvenirlik, engelli aileleri, psikoloji.

Yazarlar

Bekir Fatih Meral, Ali Cavkaytar

Amaç

Beach Center Aile Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin temel amac?, ailelerin genel ya?am kalitesini ve özellikle engelli bir bireye sahip olman?n getirdi?i zorluklar ba?lam?nda aile fonksiyonelli?ini ve memnuniyetini ölçmektir. Bu ölçek, ailelerin ihtiyaç duydu?u destek alanlar?n? belirlemek ve bu ihtiyaçlara yönelik ki?iselle?tirilmi? müdahale programlar? geli?tirmek için bir araç görevi görür.

Uyarlama çal??mas?n?n spesifik amac? ise, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve diline uygunlu?unu test etmek, geçerli?ini ve güvenirli?ini bilimsel yöntemlerle kan?tlamakt?r. Bu sayede BCAYKÖ, Türkiye'deki ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar taraf?ndan güvenilir bir araç olarak kullan?labilir hale gelmi?tir.

Yap?

BCAYKÖ, Aile Ya?am Kalitesi (AYK) kavram?n? çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktad?r. Bu yap?, be? ana alt boyutta incelenmektedir. Bu alt boyutlar, ailelerin günlük ya?amlar?ndaki

ARABPSYCHOLOGY.COM

ba?ar?lar?n?, doyumlar?n? ve genel iyilik hallerini yans?tmaktad?r.

Ölçe?in ölçtü?ü temel **psikolojik yap?**lar ve alt boyutlar? ?unlard?r:

Aile Etkile?imi: Aile üyeleri aras?ndaki ileti?im, problem çözme ve kar??l?kl? destek düzeyini ölçer.
Ebeveynlik: Ebeveynlerin çocuklar?na sa?lad??? destek, rehberlik ve e?itim yeterlili?ini de?erlendirir.
Duygusal Yeterlik: Aile üyelerinin stresle ba?a ç?kma, duygusal ihtiyaçlar? kar??lama ve duygusal refah düzeylerini inceler.
Fiziksel/Finansal/Materyal Yeterli?i: Ailenin temel ya?am ihtiyaçlar?n? (bar?nma, sa?l?k, ula??m) kar??layabilme ve finansal stabilite durumunu ölçer.
Yetersizli?e ?li?kin Destek: Engelli bireyin özel ihtiyaçlar?na yönelik d??ar?dan al?nan destek hizmetlerinin yeterlili?ini ve aileye sa?lad??? katk?y? de?erlendirir.

Geçerlik

Beach Center Aile Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin Türkçe formunun yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, modelin teorik yap?y? destekledi?ini göstermi?tir. Elde edilen modelin uyum indeksleri incelendi?inde, Ki-kare de?erinin (x^2=741.30, N=368, sd=263, p=.00) istatistiksel olarak anlaml? oldu?u belirlenmi?tir.

Uyum iyili?i indeksi (x^2/sd) hesaplamas? sonucunda 741.30/263 = 2.81 de?eri elde edilmi?tir. Bu oran (2.81), psikometrik çal??malarda kabul edilebilir bir uyum iyili?i düzeyini i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in orijinal be? faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de geçerli oldu?unu ve ölçülmesi amaçlanan yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?i, **Cronbach Alfa** (α) katsay?s? hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. BCAYKÖ'nün bütünü için hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? oldukça yüksek bulunmu? olup, de?eri .92'dir. Bu yüksek de?er, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Alt boyutlar baz?nda elde edilen iç tutarl?l?k katsay?lar? da kabul edilebilir düzeydedir: Aile Etkile?imi için .81, Ebeveynlik için .80, Duygusal Yeterlik için .71, Fiziksel/Finansal/Materyal Yeterli?i için .81 ve Yetersizli?e ?li?kin Destek alt boyutu için .82 olarak hesaplanm??t?r. Tüm alt boyutlar?n .70 e?i?inin üzerinde olmas?, BCAYKÖ'nün Türkçe formunun güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu do?rulamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, yap?sal modelin uygunlu?unu incelemek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in orijinal be? faktörlü yap?s?n?n Türk kültürüne adapte edilmi? versiyonunda korunup korunmad???n? test etmi?tir.

Yap?lan DFA sonucunda, 25 maddelik ölçe?in be? alt boyuta ayr?ld??? modelin veri ile uyumlu oldu?u saptanm??t?r. Uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde olmas? ($x^2/sd=2.81$), BCAYKÖ'nün Aile Etkile?imi, Ebeveynlik, Duygusal Yeterlik, Fiziksel/Finansal/Materyal Yeterli?i ve Yetersizli?e ?li?kin Destek olmak üzere be? ayr? faktörden olu?tu?unu desteklemektedir. Bu analizler, ölçe?in yap? geçerli?ine önemli kan?tlar sunmu?tur.

Ölçüm Arac?

Test Tipi: Uyarlama Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Kendi kendine raporlama (Self-Report) format?nda, 25 maddeden olu?an Likert tipi bir ölçektir.

Language Available: Türkçe (Orijinali ?ngilizce)

Population Group: Engelli bireylere sahip aileler.

Age Group: Ebeveynler veya aile üyeleri (Ölçek, aile birimini de?erlendirmektedir).

Population Details: Uyarlama çal??mas?, engelli bireylere sahip ebeveynler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir (N=368).

Test Methodology: 6 dereceli Likert tipi derecelendirme (hiç uygun de?il, uygun de?il, uygun, ne uygun ne uygun de?il, uygun, tamamen uygun).

Anahtar Kelimeler

Beach Center Aile Ya?am Kalitesi Ölçe?i, **psikometri**, faktör yap?s?, iç tutarl?l?k, Bekir Fatih Meral, aile fonksiyonu, engellilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: bfmeral@gmail.com

Correspondence Address: Bekir Fatih Meral (Sorumlu Yazar)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe uyarlama çal??mas? 2013 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: ?zinler için Sorumlu Yazar Bekir Fatih Meral ile ileti?ime geçilmesi önerilir (bfmeral@gmail.com).

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF belgesi bu ba?lant? üzerinden indirilebilir: aile-yasam-kalitesi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Meral, B & Cavkaytar, A. (2013). Beach Center Aile Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *E?itim ve Bilim. 38* (170), 49-60.

Beach Center Aile Ya?am Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Toplam madde say?s? 25'tir.

Örnek Maddeler:

Aile üyelerim, birbirleriyle her konuda çekinmeden, aç?kça konu?ur.
Aile üyelerim, çocuklar?n okul ödevlerine ve etkinliklerine yard?mc? olur.
Ailem masraflar?m?z? kar??layacak ekonomik güce sahiptir.

ARABPSYCHOLOGY.COM